

Milena Kaličanin i Sanja Ignjatović

ENGLISH RENAISSANCE TEXTBOOK

Recenzija

Knjiga *English Renaissance Textbook* prof. dr Milene Kaličanin i Sanje Ignjatović sačinjena je kao udžbenik za studente anglistike s ciljem da ih upozna sa engleskom renesansnom književnošću, ali i šire, sa renesansom kao kulturološkim i umetničkim pokretom, kao i da ih pripremi da uspešno polaganje ispita iz predmetnog gradiva.

Ova obimna knjiga, koja zaprema preko 700.000 slovnih mesta sa razmacima, osmišljena je kao sveobuhvatni repozitorijum relevantnog teorijskog i praktično upotrebljivog materijala na engleskom jeziku namenjenog za korišćenje u nastavi.

Odabirom najreprezentativnijih autora i njihovih teorijskih i književnih dela dr Milena Kaličanin i Sanja Ignjatović suštinu renesansne misli pretočene u književnost povezuju sa renesansom kao panevropskim pokretom čiji je ona deo, ujedno jasno ukazujući na njene osobenosti, ali i specifičnosti utemeljene u izrazito snažnoj književnoj tradiciji koja u Engleskoj čini okosnicu ovog pokreta.

U ovom sistematično koncipiranom udžbeniku, koji se sastoji od 12 poglavlja, autorke u Predgovoru (Foreword) pojašnjavaju da je materijal koji udžbenik sadrži strukturiran tako da studentima predstavi društveno-političke okolnosti i najrelevantnije teorijske koncepte koji su preduslov za razumevanje renesansne književne produkcije u Engleskoj i na engleskom jeziku.

Kada je struktura udžbenika u pitanju, autorke se opredeljuju za metodološki opravdan, praktičan, a sveobuhvatan koncept spoja predstavljanja tematskih jedinica i njihove sistematične obrade koja vodi konkretnim rezultatima. Beleške na početku tematske jedinice, brižljiv odabir teorijskih dela i tumačenja, uz relevantne primere renesansne poezije i proze, sistematizovanje znanja ukazivanjem na najznačajnije primere, teme, motive i dileme, te rezimiranje praktičnim radom u vidu odgovaranja na pitanje, uz upućivanje na dodatnu korisnu literaturu, u sadejstvu ima za cilj uspešno savladavanje gradiva, ali i verifikovanje sveg stečenog znanja polaganjem ispita, čija je forma jasno predočena.

Prvo, uvodno poglavlje (Introduction) o renesansnom nasleđu odlomcima iz dela Nortropa Fraja, T. S. Eliota, Pika dela Mirandole, Šekspira, Kastiljonea, Grinblata, Fićina,

Frensis Bejkona, Montenja, Mora i Makijavelija, uz stavove relevantnih teoretičara i mislilaca, predočava čitaocima kompleksnost umetničke i kulturološke pojave poznate kao renesansa u širem kontekstu, koji je ne samo koristan nego i neophodan za njeno razumevanje u kontekstu engleskog književnog stvaralaštva.

Drugo poglavlje posvećeno poeziji XVI veka (XVI Century Poetry – Early Renaissance) predstavlja engleske pesnike rane renesanse, pojašnjava termine neophodne za njeno razumevanje, a odabir engleskih pesničkih ostvarenja Kristofera Marloa, Ser Voltera Rajlija i Ser Tomasa Vajata zaokružuju De Vegini i Petrarkini soneti kao ilustrativni primeri koji materijal iz prethodnog poglavlja sažimaju u praktično pesničko i čitalačko iskustvo.

Treće i četvrto poglavlje o poeziji zrele renesanse (High Renaissance: Two Versions of Platonism / Shakespeare's Sonnets – Between Comfort and Despair: Platonic Homoeroticism and Female Lust) daju pregled najznačajnijih dela, tema i motiva u stihovima Ser Filipa Sidnija, Edmunda Spensera i Viliijama Šeksipra. Odabir njihove poezije, uz tekst koji ih stavlja i tumači u kontekstu italijanskog neoplatonizma, u celinu zaokružuje Sidnijeva „Obrana poezije“. Pojašnjavajući heterogenost filozofskih sistema značajnih za njihovo tumačenje istorijskim pregledom i aspektima koji su inspirisali pesnike engleske renesanse, poglavlje ukazuje na preovlađujuće umetničke tendencije a naročito koncept ljubavi: one koje naglašavaju telesnu žudnju, izdižu je iznad nje, ili se pak poigravaju pesničkim konvencijama.

Peto, šesto i sedmo poglavlje o poeziji pozne renesanse (Seventeenth Century: Late Renaissance Poetry: Rejection of Petrarchism and Platonism / The Metaphysical Poets: Shakespearean Tradition in Poetry / The End of the Period: John Milton – A Puritan and a Humanist: Paradise Lost) pojašnjavaju promene u pesničkim tendencijama ilustrovane na primerima poezije takozvanih pesnika kavaljera i metafizičara, odnosno Roberta Herika, Ričarda Lavlisa, Ser Džona Saklinga, Bena Džonsona, Džona Dona, Džordža Herberta, Endrua Marvela. Kao celinu šesto poglavlje zaokružuje odlomak iz eseja T. S. Eliota o pesnicima metafizičarima, dok je sedmo poglavlje u celini posvećeno delima Džona Milтона.

Deo knjige od osmog do jedanaestog poglavlja posvećen je engleskim dramskim ostvarenjima. Osmo poglavlje o Kristoferu Marlou (XVI Century Drama: Christopher Marlowe and the Tragic Misuse of Freedom) sadrži beleške o ovom piscu i njegovom stvaralaštvu, odlomak iz drame *Doktor Faust*, kao i tekst o značajnim istorijskim i književnim okolnostima u vezi sa njenim nastankom, te motivskim, stilskim, tematskim elementima, vezama i razradama koje rasvetljavaju njeno tumačenje.

Deveto, deseto i jedanaesto poglavlje (Shakespeare the Dramatist: Introduction to Shakespeare's Plays and *The Merchant of Venice* / Beyond Revenge, Subversion of Literary

and Social Convention: William Shakespeare's *Hamlet* / Romantic Comedy – Fraternal Divisions and Restoration of Unity: *As You Like It*) o dramskom stvaralaštvu Vilijama Šekspira fokusira se na dela *Mletački trgovac*, *Hamlet* i *Kako vam drago*. Sažete beleške, odlomci iz ovih drama, preporučena dodatna literatura, kritičko-teorijski tekstovi koji naglašavaju, analiziraju i rasvetljavaju njihove najznačajnije aspekte, zaokruženi su studioznim pitanjima koja motivišu studente na razmatranje poznatih teorija i ideja, kao i na kritičku analizu navedenih dela. Tako koncipirana, ova poglavlja su uspešno uobličena u sveobuhvatan mehanizam za tumačenje i razumevanje odabranog a reprezentativnog Šekspirovog dramskog stvaralaštva.

U dvanaestom poglavlju (English Renaissance Course – Exam Questions) spiskom ispitnih pitanja i primerom testa dr Milena Kalićanin i Sanja Ignjatović studente upoznaju sa formom i načinom polaganja ispita, omogućavajući im tako da se adekvatno za njega pripreme koristeći sadržaj udžbenika.

Knjiga *English Renaissance Textbook* predložava studentima anglistike renesansnu umetnost i misao na sveobuhvatan, razumljiv i sistematičan način objedinjujući sve elemente neophodne za plodotvoran nastavni proces, uključujući samostalni rad. Istorijske okolnosti, pregled ključnih stavova i ideja relevantnih teoretičara, beleške koje sažimaju najznačajnije osobenosti renesansne književnosti, umetnosti i misli, a koje su dopunjene sopstvenim, ličnim uvidima u formi autorskih tekstova, uz odabir relevantnih dela i odlomaka čije čitanje i razumevanje je zaokruženo pitanjima kojima se naglašavaju, analiziraju i rasvetljavaju najznačajniji aspekti engleskog renesansnog književnog stvaralaštva, ovaj udžbenik čine odlično izbalansiranim i zaokruženim materijalom prikladnim za uspešno izvođenje teorijske i praktične nastave.

Shodno navedenom, ovaj udžbenik o engleskoj renesansnoj književnosti sa zadovoljstvom preporučujem za štampu.

U Novom Sadu 11. decembra 2019. godine

Prof. dr Mladen Jakovljević

Katedra za engleski jezik i književnost

Filozofski fakultet

Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u

Kosovskoj Mitrovici